

Els Verds del Principat celebren un congrés a Terrassa, amb regust amarg

El Rubicó Verd de la Riera de Rubí

L'anunci d'eleccions legislatives per al pròxim 6 de juny ha agafat en fals els verds del Principat. El resultat: un congrés en què les tensions entre els partits presents i els independents i les presses electorals han impedit madurar el projecte d'uns Verds de Catalunya realment unificats i definits.

Un desig de renovació recorre el món". Així, amb aquesta parafrasi de la coneguda cita d'*El manifest comunista*, comença el manifest d'una trentena de persones independents aplegades en assemblea per a les tasques pre-congressuals dels verds. Els seus membres han estat atrets per la imminència del que s'anuncia com un "congrés d'unitat dels verds a Catalunya", resultat d'un acord entre les quatre organitzacions verdes del Principat, el qual acord preveu l'autodissolució de cadascuna d'elles com a pas per a la formació d'una de nova i l'obertura del procés constituent necessari per tal de facilitar la incorporació de nous militants. Amb la intenció de sumar-se al projecte, aquest grup d'independents, que té com a animador destacat el director d'*Ajo blanco*, Pepe Ribas, es reuneix des de fa un mes al Tastavins, del barri de Gràcia, entre cerveses i fum de tabac. Cap dels presents no protesta per aquesta pràctica, que s'entén com l'exercici d'un dret hedonista. Tanmateix, alguns fumadors respectuosos amb la minoria s'atansen a la porta oberta que dona al pati, des d'on la inequívoca fortor de pixums de gat evoca la naturalesa rebeca.

A set dies de la convocatòria congressual, el nombre d'inscrits de ple dret evidencia la força relativa dels partits que s'han compromès a desaparèixer: 45 pertanyen a Alternativa Verda; 40, a l'organització Els Verds; 22, al Moviment d'Es-

querra Nacionalista-Ecologistes de Catalunya; 12 són d'Alternativa Ecologista de Catalunya. La migradesa d'aquestes xifres confirma el fet, reconegut per tots ells, que el 95% del moviment ecologista i alternatiu ha estat sempre al marge de les organitzacions polítiques verdes. Només uns pocs "històrics" dels grups ecologistes de base semblen donar crèdit al projecte verd i s'hi han inscrit, també en qualitat d'independents, per participar en el Congrés: Isidre Rebenaque, de la desapareguda Assemblea Verda.

i Magí Mas, del que fou Grup Ecologista l'Alzina, de Manresa, avui regidor independent de Medi Ambient en aquest municipi, en són alguns dels pocs exemples. Ex-dirigents com Santi Vilanova i Xavier Garcia, figures senyeres del moviment fins a mitjan anys vuitanta, hi assistiran només en qualitat d'invitats.

Dimarts, 13, mal averany. La convocatòria d'eleccions anticipades, anunciada a la premsa el dia abans, complica una situació ja prou enredada. Fins ara els mentors del projecte verd català tractaven de superar reticències personals llimant les diferències que els separen i que, tal vegada per la presència d'un partit essencialment independentista (el MEN), semblen girar entorn de la qüestió nacional. Però resulta que l'organització que es vol constituir,

Els Verds-Confederació Ecologista de Catalunya, no podrà ser registrada en el termini necessari per a presentar-se a les eleccions, i els interessats en la convocatòria electoral es plantegen, en conseqüència, el dilema de si el 6 de juny caldrà fer-ho com a coalició d'aquests quatre partits o sota el paraigua de la Confederación de los Verdes de l'estat, recentment constituïda.

Per l'Assemblea del Tastavins desfilen els dirigents d'aquests partits, decidits a endur-se'n l'aigua al seu molí. Josep Lluís Freijo, d'AEC, advoca pel paraigua de la Confederación: no desitja mullar-se en una aventura electoral al marge dels verds de l'estat, perquè en cas de naufragi no vol ofegar-se. Argumenta que "si sortís un diputat verd en un altre lloc, a Madrid, per exemple, ens beneficiaríem de la subvenció pels vots obtinguts, que podria ser d'uns 60 milions de pessetes". Freijo ha estat considerat sempre el més espanyolista dels verds locals i ara, amb aquest argument pragmàtic, pronunciat en un català alliberat de vocals neutres, invoca amb satisfacció continguda la teoria del mal menor, mentre resta clar que, de moment, no dissoldrà el seu grupuscle. El missatge sembla deixar indiferent l'auditori, que creu precipitat això de presentar-se a les eleccions i es malfia dels vells militants organitzats —"aquests vells senyors aspirants a cúpules", "d'uns partits verds destenyits", com sentenciarà l'independent Alberto Pérez en un pamflet repartit dies més tard al Tastavins—. Més adhesions susciten les crítiques al Programa del futur partit, considerat un paradigma del sectarisme nacionalista i que ha estat redactat per Joan Oms, del MEN, antic secretari general de Bandera Roja,

No t'equivoquis

Martínez Alier, l'home del (fràgil) consens durant el Congrés.

D. UMBERT

substancials amb la crítica ecologista, com la fauna i la flora, les aigües, la contaminació o la ramaderia, en són absents (0%). Una nota aclareix que "L'apartat 'de Llibertats polítiques' aplega les referències directes o indirectes a l'independentisme". Aquesta mena de crítiques solen ser inobjectables, sobretot entre un públic especialment predisposat. Només Rolando del Guerra, de la ràdio lliure Contrabanda, abandona per uns instants les funcions informatives que l'han dut allà i, tot recordant que ell és italià, trenca una llança pel Programa, al qual reconeix el mèrit de plantejar-se la ruptura del marc estatal. Mira el conjunt: americanes, mocassins, corbates, pentinats... *Sottovoce*, diu: "és la irrupció dels ecopuppies!"

de l'actual procés, que resoldrien el problema perquè, segons diu, permeten "de formar part dels verds europeus i dels verds del territori de l'estat espanyol en peu d'igualtat". Una solució molt política, plantejada amb indubtable tacte, però que sembla trencar-se davant l'exigència de més concrecions que formulen els extrems.

Els intents d'aproximació de Bigas semblen estavellar-se el dia 20 davant la decisió de l'Assemblea del Tastavins de no obrir les portes als membres dels partits. El cap de setmana els independents s'han reunit a La Plana amb la comissió d'enllaç dels partits, on curiosament un històric d'AV, Nani Rocas, deté la representació dels independents que li ha atorgat no se sap qui. El fet és que els independents radicalitzen les seves posicions després de dos dies de pactar amb els partits les esmenes dels documents que han de ser aprovats. El testimoni d'Alberto Pérez és prou eloqüent: "He estat testimoni de la preocupació de conservar parcel·les de poder i protagonismes... els verds en conjunt no m'han demostrat que hagin assimilat la urgència històrica de la lluita per la conservació del medi. I la cosa més tètrica és d'haver assistit a una evidència: un alt percentatge del temps invertit en discussions ha estat per al tema del nacionalisme". Pel Tastavins, d'en Bigas, no se'n veu el pèl, però en Freijo, en canvi, no perd el temps i a fora parla amb l'un i l'altre, mentre no para de fer camins, com un oficial d'enllaç, del pati al telèfon i del telèfon al pati. Els ànims estan excitats i, en aquest context, Pepe Ribas declara que si el projecte verd català esdevé independentista ell se'n va; una altra intervenció proposa de forçar la si-

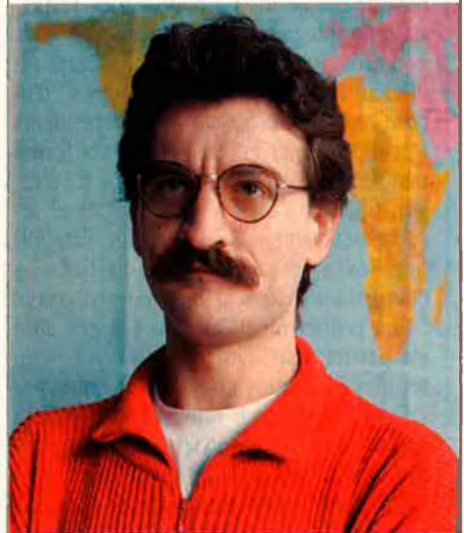

Jordi Bigas és la persona que més ha treballat per la unitat d'Els Verds al Principat, esforç que no s'ha vist del tot recompensat.

ARXIU

de qui es diu en veu baixa, amb evident voluntat desqualificadora, que és "un polític professional". Mentre una gata en zel miola entre les plantes del pati, Lluís Sureda reparteix, amb posat d'executiu agressiu, un estudi que analitza el contingut del vituperat Programa i els avantprojectes d'Estatuts i de Principis. L'anàlisi quantitativa d'aquest treball recorda l'esperit de les recomanacions de Peter F. Drucker per a triomfar en el món de l'empresa i mostra, amb tota l'esplendidesa d'un diagrama, que el tema de les llibertats polítiques ocupa, amb el 20,1% del contingut total, el màxim d'espai d'aquests documents, seguit de la demografia (17,4%), l'economia (13,9%), la desconcentració urbana (12,8%) i els drets de la persona (10,4%). D'altres de con-

Jordi Bigas, director d'*Integral* i l'home decisiu d'Els Verds a Catalunya, és qui més ha treballat pel congrés d'unitat, el pare de la criatura. Explica pel passadís que Els Verds ja s'han dissolt i que ell és, per tant, també un independent. Ha captat ràpidament de què va la cosa i s'adreça a l'assemblea en el to de ser-ne un més: "ara cal enterrar els quatre morts, que ja fan massa pudor; els morts són, evidentment, els grupuscles". Encoratja els presents i els afalaga transmetent-los la idea que es tracta d'obrir les portes de la nova organització a gent amb la inquietud renovadora que anima els presents. Opta per la coalició electoral de partits verds i, quant al debat de fons que neguiteja tot hom —el del nacionalisme—, es remet als acords del 16 de gener, base de partença

Vicenç Fisas renuncià, davant el pati, a ser el número dos de la candidatura per Barcelona.

ARXIU

tuació per tal d'aconseguir la sortida del MEN: "ja que la ruptura serà inevitable, com més aviat millor". Com a mínim sembla que es confegeix una aliança tàcita. A l'aliança, li calen, però, tres potes. Afermada la d'en Freijo i en el convenciment de la posició favorable d'en Bigas, es tracta de soscar l'adversari. Si moments abans han fet fora l'emissari d'AV i braç dret de Josep Puig, Joan Manuel Rodríguez, que lluia una xapa d'indi apatxe i adoptava posat de fumar la pipa de la pau, ara es descobreix que Puig pot ser la voluntat decisiva del procés i que, per tant, cal convèncer-lo que rebaixi plantejaments. Una comissió de quatre comensals es disposa a dinar amb en Puig a les hores següents: advertits que es tracta de l'home que trenca sempre els pactes, una veu suggereix que "com a mínim que no li paguin el menjar".

Dissabte, 24. El centre cívic Maria Aurèlia Capmany, inaugurat l'any passat, és un típic equipament de l'administració socialista. L'espai de la sala d'actes s'esclafa sota voluminoses bigues de formigó pre-tesat; però el gris s'esvaeix pels amplis finestrals, des d'on els congressistes són observats per nens que xarrupen pots de coca-cola. La població és Terrassa, on s'aplega el nucli militant verd més nombrós de Catalunya. Una pancarta fa: "Per una ecologia sense fronteres" d'acord amb una proposta als independents feta dimarts per Pérez. Aquest ara forma part de la mesa i compta els vots: 67 a favor, 68 contra i 16 abstencions és el resultat de l'esmena reina del dia, l'afegitó que havia presentat Oms a l'article 2n dels Estatuts. El text rebutjat proposava "a un primer nivell establir lligams amb els partits respectius del País Valencià, les Illes i Catalunya Nord", a nivell general participar "amb representació pròpia en els organismes del moviment ecologista a nivell europeu i planetari", i en l'àmbit de l'estat participar en la mesa confederal "sempre en funció dels acords i criteris de la mesa confederal de Cata-

La dispersió i l'enfrontament entre les diverses sensibilitats de l'ecologisme català, fonamentalment pel tema del nacionalisme, fan difícil la unitat.

lunya", puntualitzant que "els portaveus de possibles acords seran els propis de cada partit" i que els lligams confederatius estaran condicionats "a la defensa dels drets d'autodeterminació i a l'avenç d'una Europa basada en la confederació dels pobles". Les intervencions pel sí, sense gaires sorpreses, excepte Martínez Alier, desmarcat del seu company Bigas, i Puig, vestit amb una espectacular camisolina d'alpaca de l'altiplà bolivià que humanitzava la seva natural sobrietat. Els del no foren, contràriament, d'allò més discrets. Els desacords sobre el tema es mantingueren a la resta de les poques esmenes que no havien estat pactades en les reunions anteriors i als passadissos. Militants verds com Octavi Piulats i Marc Viader, molt destacats anys enrere, es mantingueren gairebé al marge, en un més que discret segon pla. Rebenaque mostrà la seva estranyesa pel fet que els estatuts de la Confederación de los Verdes ja tinguessin en compte l'existència del partit que es tractava de constituir —"estem fent la part que faltava de la fun-

dació de Los Verdes de l'estat espanyol"—, i Marc Ges, d'AV, recordà que "hi ha un nacionalisme espanyol i un altre de català, un d'opressió i un altre d'alliberament", retirà la seva esmena i va dir adéu: "A mi em trobareu a la lluita quotidiana, cos a cos a la realitat per a transformarla, cap a una Catalunya ecològica, igualitària, i lliure, independent i solidària". Va ser aplaudit. A les rotllanes, s'especulava amb desànim la possibilitat que les desercions fossin més nombroses i, sobretot, menys exemplars i combatives.

Es decidí de presentar-se a les eleccions sota la fórmula de la coalició dels quatre partits, la dissolució efectiva quedava per a més tard. A continuació, Joan Martínez Alier, sens dubte l'home de consens, fou escollit cap de llista per Barcelona. Quan tot seguit es dirigí a l'assemblea, acabà la intervenció dient: "espero que això s'acabi aviat, que els verds a Catalunya es cons-

solidin i jo pugui tornar a ser anarquista, que és la meva cosa". Vicenç Fisas, escollit com a número dos, corsecà l'auditori quan renuncià: "sense que ningú s'ofengui, jo no he tingut la impressió d'estar en un congrés verd... els verds és molt més que això, és molta gent que té ganes de fer una aportació dins les seves limitacions, els seus coneixements, el seu saber i la seva il·lusió, i a mi m'ha semblat que per l'estil, per les moltes deficiències de la manera de fer les coses, aquestes persones no podríem participar amb comoditat en un projecte com el que ara esteu fent". Rebé una forta ovació, però l'impacte era evident.

La conclusió unànime fou que la unitat aconseguida era precària. D'altra banda, la notícia que els del Tastavins es proposaven de constituir-se com la tendència Verds Sense Fronteres semblava confirmar-ho. Els més suspicços temien que al final els quatre no es convertissin en cinc.

Lluís Cànoves